

Krejanje Tabora se že veseljijo, ko bodo končana dela na Vidovdanski ulici nasproti Doma tehniških šol, saj bodo dobili novo zelenico, ki jih je v ožjem središču mesta seveda veliko premalo. Ta prenovitev in ozelenitev bo Vidovdanska praktično spojila s parkom na Taboru in ne bo več namenjena parkiranju; tu bo zelenica z ozkimi pešpotmi. Zasadili bodo deset novih dreves in 1750 grmov. Prostor bodo osvetlili s 56 novimi lučmi; pri platoju gostilne bo postavljen peakovnik, tik poleg pa večji rondo, obkrožen s klopmi. Pred DTŠ bo postavljena telefonska govornica, na novo pa bodo urejena tudi avtobusna postajališča na obeh straneh, tako da bodo umaknjena s cestišča in promet zaradi avtobusov ne bo več moten.

VITO KOMAC

DELO DRUŠTVA PROTI MUČENJU ŽIVALI

Tudi odnos do živali je merilo humanosti

V našem mestu že skoraj dve desetletji uspešno deluje Društvo proti mučenju živali, ki ima svoje prostore v Trubarjevi ulici 16. Kolikor so ti prostori tesni in neprimerni za delovanje, pa je tolikanj večji delovni elan ljudi, ki v tem humanitarnem društvu delajo. Ljubljansko društvo je osrednje slovensko društvo, poleg njega pa obstaja in deluje še podobna društva v Mariboru, Kočevju, Celju in še ponekod. Razširjenost teh društev za zdaj še ni velika, zato pa so toliko bolj razširjena razna mučenja, zlorabe in pobijanja živali.

Osnovni smisel teh društev je, da preprečujejo surovo ravnanje z živaljo in uporabo živali pri znanstveno raziškovalnem delu brez predhodnega dovoljenja, da se bojujejo proti preobremenjevanju živali in njih usmrtni na način, ki ni human in ki živali pri tem povzroča nepotrebne bolečine, da se borijo proti nehumanemu prevozu živine, vivisekciji, proti odprtim hlevom, intenzivnim farmam za belo meso, neustreznim življenjskim pogojem v zooloških vrtovih itn. Ali krajše povedano: temeljna težnja teh društev je preprečiti socializmu nevreden odnos do živali.

DPMŽ v Trubarjevi ulici deluje že 18. leto in vseskozi ga tarejo denarni, prostorski in drugi problemi. Vsa dejavnost članov je volonterska in društvo za svoje delovanje ne prejme nobenih finančnih sredstev razen nekaterih podpor posameznikov. V pisarni društva smo tudi izvedeli, da si že nekaj let nazaj zelo prizadevajo za gradnjo zavešča za zavržene živali v našem mestu. Za ta prehodni dom za živali je bila napravljena tudi že kopica idejnih načrtov, vendar pa se za njih uresničitev ne zbere dovolj denarja. V dokaz, da v našem mestu res potrebujemo primeren urejen komunalni prostor za zavržene, izgubljene in ogrožene živali, pa

zgovorno kaže podatek, da je bilo v pisarno društva pripeljanih že več kot 300 psov, 50 mačk, mnogo ranjenih golobov in drugo.

Društvo je v času svojega obstoja in dela prejelo že več kot 3300 prijav zaradi mučenja živali. Če pogledamo samo dve leti nazaj, so postajale milice v teh letih osumile mučenja živali prek 140 občanov in so jih tudi predlagali za kaznovanje. V želji, da bi nehumane odnose do živali vsaj delno odpravili oziroma omejili, je DPMŽ že leta 1970 pričelo zbirati gradivo za zakon o varstvu živali. Podoben zakon ima že veliko dežel na svetu, pri nas pa smo še vedno mnjenja, da takšnega zakona ne potrebujemo. Sedanji predpis je precej blag in pravi, da se mučenje živali in njih obremenjevanje kaznuje s kaznijo do 2000 din ali z zaporom do 30 dni. Pri tem pa ni niti opredeljeno, kaj lahko razumemo pod mučenjem in obremenjevanjem živali.

Raznovrstno trpinčenje in mučenje živali pa še naprej opozarja, da je takšen zakon več kot potreben (njemu v prid govori tudi zgoraj navedena statistika). To pa vsaj dotlej, dokler ne bomo vzpostavili bolj človeških odnosov tudi do živali.

M. PETEK

POGOVOR S STAŠEM OLUPOM, PREDSEDNIKOM SVETA ZA STANOVANJSKO POLITIKO PRI OK SZDL

Stanovalcem več platna in ostrejšje škarje

V začetku letošnjega leta je bil sprejet nov zakon za področje stanovanjskega gospodarstva. Prinaša vrsto novosti in sprememb na tem področju. Gre predvsem za široko samoupravno pot reševanja stanovanjskih vprašanj delavcev in občanov, pri čemer imajo glavno besedo oni sami.

Ob tej priložnosti smo se pogovarjali s Stašem Olupom, predsednikom sveta za stanovanjsko politiko pri OK SZDL, da nam o novem zakonu pove to in ono.

DOGOVORI: Kakšne bistvene spremembe in novosti nam prinaša zakon, o katerem je beseda?

OLUP: Najbolj bistvena novost nove stanovanjske zakonodaje so prav gotovo skupnosti stanovalcev, skratka samoupravna organiziranost. To je temeljna celica stanovanjske samouprave. Stanovalcem je omogočeno, da na demokratičen način odločajo o ustanovitvi skupnosti, ki je po novem zakonu pravna oseba. Seveda takšna skupnost ne more biti brez materialne osnove. Govoriti o razreševanju problematike, denimo pri vzdrževanju hiše, brez materialne osnove, nima smisla. Že vsi dosednji zakonski akti so nenehno krepili hišno samoupravo, ki naj bi bila temelj samoupravljanju v krajevni skupnosti. Hiša in njeni stanovalci, organizirani v skupnosti stanovalcev, so torej osnovna celica, kjer se odvija vrsta družbenih in političnih dejavnosti, ki so pomembne za vsako krajevno skupnost, pa tudi širše.

DOGOVORI: Nam lahko malo podrobneje razčlenite mehanizme novega zakona?

OLUP: Če smo povsem natančni, pomeni skupnost stanovalcev nov pojem. Že mnogo prej smo razmišljali o tem, kako se v hiši po samoupravni poti organizirati tako, da bi kar najlažje opravljali vse naloge in opravila, pa naj gre za gospodarjenje v hiši ali za vse druge številne aktivnosti. Skupnost stanovalcev naj bi bil torej naziv takšne organiziranosti, operativni organ pa je zbor stanovalcev s svojim hišnim svetom ter predsednikom na čelu, ki istočasno zastopa skupnost stanovalcev.

Kar zadeva stanovanjsko problematiko, je naša občina v specifičnem položaju. Najprej je tu star ali starejši stanovanjski fond, ako ga primerjamo z drugimi ljubljanskimi občinami. Če pogledamo staro mestno jedro, ugotovimo, da so tam manjše hiše s petimi do šestimi strankami in pretežno starejšim prebivalstvom. Ob tem se prav gotovo pojavi kadrovska vprašanja za takšne oblike stanovanjske samouprave, o katerih govorimo. Rešitev vidim v tem, da združujemo stanovalce več takih hiš skupaj v smiselno celoto in tako organiziramo hišno samoupravo.

Kar zadeva starost ali dotrajanost hiš v naši občini, bi kazalo še nekaj pripomniti. Dogaja se, da ponekde ne zadostuje zgolj vzdrževanje objekta, pač pa je treba poseči koreniteje, hišo je potrebno modernizirati ali kako drugače prenoviti. In tu je potrebna solidarnost med vsemi stanovanjskimi skupnostmi iz vseh občin, kar je lepo zapisano, a tega v praksi ni. Takšna solidarnost ni zaživela! Eden glavnih vzrokov za nerazumevanje solidarnosti so prav gotovo neurejene ekonomske stanarine. Na ravni mesta bi morali doseči skupen jezik: Ljudje smo vsi pač vrtičkarji in ne vidimo dalje od svojega plota. Naloga koordinacije pri naši konferenci SZDL je ravno v tem, da se dogovorimo z drugimi občinami, pa ne zgolj v okviru sisov, ampak tudi v okviru družbenopolitičnih organizacij, da stvari izpeljemo tako, kot so že zapisane v planskih dokumentih.

DOGOVORI: Kako pa je s pomočjo strokovnih služb?

OLUP: Doslej od njih ni bilo kaj dosti prida in stanovalci so stvari večkrat opravljali amatersko. Tega si v prihodnje ne moremo privoščiti. Seveda morajo biti takšne službe strokovno usposobljene in za svoje delo primerno plačane, seveda plačane za opravljeno delo, po načelu svobodne menjave dela.

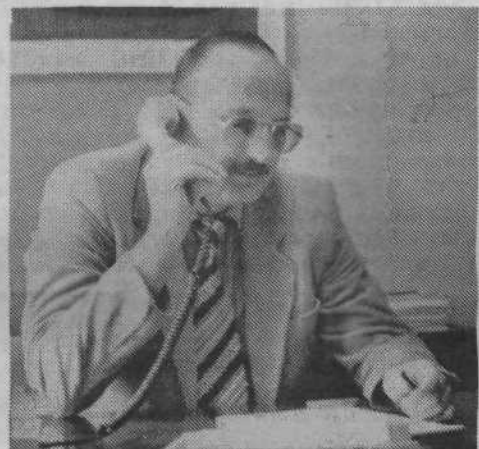
To delo pa mora biti natančno izmerjeno, brez pavšalov.

DOGOVORI: Kako pa je z etažnimi lastniki?

OLUP: Problem etažnih lastnikov je v Ljubljani močno prisoten. Veliko jih je. Mislim na problem prispevkov etažnih lastnikov. Žal okrog tega stvari niso jasne, saj niso razčiščeni pojmi o tem, kakšne so obveznosti etažnih lastnikov. Ena od komisij pri zvezi stanovanjskih skupnosti Slovenije je to problematiko pretehtavala in prišla do ugotovitev, koliko je dolžan prispevati etažni lastnik, po načelu, da pač živi v eni stanovanjski skupnosti, v zgradbi, katere le delček je njegova last.

DOGOVORI: Kako bomo v praksi uveljavili in krepili hišno samoupravo?

OLUP: Mislim, da bo najprimerneje tako, da se s politično akcijo preko krajevnih konferenc SZDL zavzamemo za poživitev in okrepitev hišne samouprave. Še več, to je trajna naloga socialistične zveze in to na vseh ravneh. Posebno pozornost bi kazalo posvetiti kadrovski politiki v hišni sa-

STAŠ OLUP, predsednik sveta za stanovanjsko politiko pri OK SZDL Ljubljana Center

moupravi, pa naj gre za dolžino mandata ali pa za presojo, kdo je sposoben opravljati kakšno funkcijo.

Pa ne gre samo za opravljanje nalog na področju stanovanjske samouprave. Čakajo nas še druge naloge. Gre za zazidavo objektov v že strnjem naselju, potem je tu prenova, ki je za našo občino še posebno pomembna, pa za družbeno pomoč in še celo vrsto drugih vprašanj. Na novih osnovah pri reševanju teh vprašanj pač še nimamo prakse. Vzemimo za primer gradnje. V gradbenih enotah bi morali biti organizirani vsi pričakovalci stanovanj skupaj z izvajalci: projektiva, ki bi pripravila ustrezno dokumentacijo, komunalna, ki bi uredila zemljišče, pa izvajalci, ki bi samo gradnjo izpeljali. V tem trenutku je še težko reči, kako to organizirati v življenju, ko pa vemo, da se ob pripravi gradnje stvari lahko vlečejo nekaj let, kar pa je prav v nasprotju s tistim, kar pričakuje kupec stanovanja, ki bi se rad čimprej vselil. V naši občini se stvar najbolj zatika pri soseski Nove Poljane, in to pri pridobivanju zemljišča. Vse te stvari se rešujejo prepočasi.

DOGOVORI: Kako je s sveti stanovalcev?

OLUP: Nov zakon nas zadoljuje organizirati svete stanovalcev po krajevnih skupnostih, kar je novost glede na dosedanja organiziranost. Mislim, da so zbori stanovalcev v krajevnih skupnostih že sedaj na tako visoki ravni, da ne bo poseben problem pri organiziranju enot za gospodarjenje. Dosedanje izkušnje in bodoča praksa pa nam bodo vodilo za nadaljnje delo pri usposabljanju in krepitvi samouprave na področju stanovanjskega gospodarstva. Aktivnost na tem področju je naša stalna naloga.

Razgovor vodila
LUCKA ŠPAT